

**Влада на Република Македонија
Агенција за остварување на
правата на заедниците**

**НАЦРТ ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ОСТВАРУВАЕЊЕ НА
ПРАВАТА НА ЗАЕДНИЦИТЕ ЗА 2012 ГОДИНА**

Скопје, Јули 2011

Согласно со Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија (Службен Весник бр.92/2008 од 22. јули 2008 година) Агенцијата за остварување на правата на заедниците донесе:

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА
ЗАЕДНИЦИТЕ ЗА 2012 ГОДИНА**

Програмата на Агенцијата согласно со Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ, представува збир на конкретни мерки и активности кои во текот на 2012 година треба да се реализираат во следниве области: вработувањето согласно со принципот на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците, употреба на јазикот, образованието (основно средно и високо), културата, информирање на јазиците на заедниците и други области во кои со закон се уредени правата на припадниците на заедниците.

Целта на оваа програма е да овозможи унапредување и заштита на правата на заедниците како и едукација на јавноста за вредностите и значењето од почитувањето и заштитата на заедниците, меѓуетничката толеранција како и моделите на соживот во мултиетничките заедници како неопходен услов за целосна демократизација и развој на македонското општество на патот кон европската интеграција.

Програмата како збир на институционализирани, сеопфатни, систематизирани и континуирани мерки на политиката на Агенцијата во однос на припадниците на заедниците има за цел примена и остварување на сите права на припадниците на заедниците кои се предвидени со меѓународно-правни инструменти и уставно-правниот систем на РМ. Поточно мерките предвидени со програмата на Агенцијата треба да овозможат создавање на сите неопходни правни, политички, општествено-економски и културолошки претпоставки за конкретно и реално остварување на меѓународно-правни и уставно-правни стандарди со што суштински и квалитативно ќе се подобри положбата на припадниците на заедниците во РМ и нивна целосна интеграција во општеството. Во таа смисла основна цел на програмата е интеграција на сите припадници на заедниците како колективитет во општеството.

*Директор
Весна Бабиќ - Петровски*

1. В О В Е Д

Агенцијата за остварување на правата на заедниците е основана со Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија (“Службен весник на РМ“ Бр.92/2008).

Основната надлежност на АОПЗ е доследно спроведување на уставно и со закон загарантираните права на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија.

АОПЗ се залага за целосна заштита, надгледување на остварувањето и промоција на правата на заедниците кои се помалку од 20 проценти од населението на земјата. Понатаму АОПЗ во своето работење се залага да биде транспарентна, отчетна и ефикасна, а нејзините активности се насочени кон натамошно унапредување на правата на заедниците и нивниот придонес и корист во општеството.

Годишната програма за работа ќе преставува водич во идното делување на Агенцијата. Во неа се содржани шест програми и триесет и седум проектни активности кои се во функција на слободно изразување, негување и развивање на идентитетот и особеностите на заедниците, вработувањето во органите на државната управа и другите јавни институции на сите нивоа, образование на сите степени на својот јазик, изразување на културни особености, информирање на мајчин јазик како и поддршка на активности на здруженија на граѓани како главни партнери во креирање на политиките на Агенцијата.

Програмата е изготвена земајќи ги во предвид стратешките приоритети на Владата, ЕУ извештаите за напредок на РМ, Стратешкиот план на АОПЗ 2012-2014 година и Комуникациската стратегија на АОПЗ.

2. МИСИЈА

Вршине надзор над остварување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија како и постојано унапредување на истите во согласност со законската регулатива.

Работата на АОПЗ ги опфаќа припадниците на етничките заедници во Република Македонија кои се застапени со помалку од 20% од вкупното населението во Република Македонија.

Агенцијата дава придонес во остварување на правата на заедниците и едукација на јавноста за вредностите и значењето на почитување и заштита на правата на заедниците и меѓуетничка толеранција како неопходен предуслов за целосна демократизација на општеството и полн развој на општеството на патот кон европските интеграции.

3. В И З И Ј А

Целосно остварени и заштитени правата на припадниците на етничките заедници во Република Македонија.

АОПЗ се грижи сите припадници на задниците кои се помалку од 20% од населението на Република Македонија да можат целосно да ги остваруваат со Устав и закон загарантираните права како што се правото на вработување согласно принципот на соодветна и правична застапеност, правата од областа на образованието, културата, употребата на својот јазик и писмо, информирање на мајчин јазик и останатите области од општественото живеење.

4. ПРОГРАМИ

Водејќи се од приоритетите утврдени со Стратешкиот план за периодот 2012-2014 година, а во согласност со приоритетите на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2012 година и тоа **интеграција во ЕУ и НАТО и одржување на добри меѓуетнички односи и соживот врз принципот на меѓусебна толеранција и почитување и подеднакво спроведување на законот како и довршување на имплементацијата на Рамковниот договор**, АОПЗ за остварување на правата на заедниците ги одреди следните приоритетни области за 2012 година и тоа:

- ▲ **Вработување:** унапредување на принципот на соодветната и правична застапеност на припадниците на заедниците
- ▲ **Образование:** Унапредување и заштита на правото на образование на јазиците на заедниците на сите три нивоа (основно, средно и високо)
- ▲ **Култура:** Промовирање и заштита на културното наследство на припадниците на заедниците
- ▲ **Медиуми:** Унапредување на правата за информирање на мајчин јазик на заедниците
- ▲ **Соработка и координација** со институциите на системот, граѓански организации и фондации и меѓународни организации
- ▲ **Организациско јакнење** - зајакнување на капацитетите на АОПЗ.

Врз основа на направените анализи и утврдените приоритетни области за периодот 2012-2014 година предвидени се шест програмски област и 42 долгорочни програмски активности од кои во 2012 година ќе се започне со реализација на вкупно 37.

Име на програма	Стратешки план 2012-2014	Програма за работа 2012
Вработување	6	5
Образование	4	3

Култура	8	8
Медиуми	10	9
Соработка и координација	8	7
Организациски развој и промоција	6	5

5. ОПИС НА ПРОГРАМИ

АОПЗ во целост ќе исполни задачите и обврските за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците преку реализација на специфичните програми:

1. ВРАБОТУВАЊЕ

Цел на програма: Придонес кон подобрен принцип на соодветна и правична застапености зголемен број на вработени припадници на заедниците во државна и јавна администрација.		
Резултат 1.1: Воспоставување на систем за следење на состојбите со соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците во јавниот сектор	Индикатор: Изработена програма за систематско следење на вработување на припадниците на заедниците	Извори на верификација: Дописи База на податоци Препораки Записници од состаноци

Активност 1.1.1: Анализа на годишните планови на министерствата и другите органи на државната управа и јавните установи за застапеноста на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија

Органите на државната управа еднаш годишно изготвуваат годишна програма за застапеност на заедниците. АОПЗ во Јануари 2012 година ќе достави барање до сите институции за доставување на годишните програми до АОПЗ. Добиените податоци ќе се обработат до Јуни 2012 година, ќе се изработи база на податоци и ќе следат препораки и сугестии до надлежните институции за застапеноста на заедниците под 20%.

Активност 1.1.2: Учество во изработка на Владината програма за следење на вработување на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија во органите на државната управа и јавните установи

АОПЗ во Јули 2012 година до Владата на РМ ќе достави предлог за учество во работна група на централно ниво за изготвувањето на владината програма за следење на вработувањето. По добиената согласност од Владата, АОПЗ активно ќе учествува во истата со свои мислења и предлози.

Цел на програма: Придонес кон подобрен принцип на соодветна и правична застапеност и зголемен број на вработени припадници на заедниците во државна и јавна администрација.

<p>Резултат 1.2: Подобрена застапеност на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија во органите на државната управа и јавните установи</p>	<p>Индикатор: Одржани 3 средби годишно Вработени државни службеници од заедниците</p>	<p>Извори на верификација: Записници од состаноци Заклучок од седница на Влада на РМ Решенија за вработување Извештај</p>
---	---	--

Активност 1.2.1: Учество во постапката за вработување на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија во органите на државната управа и јавните установи

Во Јануари 2012 година АОПЗ ќе започне со консултативни средби со МИОА И ССОРД во врска со постапките за вработување на заедниците. АОПЗ ќе достави информација до седница на Влада на РМ со цел добивање заклучок со кој ќе се обезбеди учество во подготовка на постапки за вработување на државни службеници. АОПЗ активно ќе учествува во процедурата на вработување (полагање на стручен испит, селекција и интервју) на припадниците на етничките заедници кои се помалку од 20% од населението во Р.М.

Активност 1.2.2: Изготвување на анализа за состојбата со соодветната и правичната застапеност на припадниците на заедниците во органите на државната управа и јавните установи

Пред започнување со активност од страна на АОПЗ ќе се организираат консултативни средби со НП и ССОРД. Средбите со НП ќе бидат на тема размена на искуства во врска со прибирање и обработка на податоци како и споредба на добиените податоци на изготвените анализи од двете страни. Состаноците со ССОРД ќе бидат на тема координација на активности и вклучување од нивна страна во изготвувањето на анализата. На почетокот ќе се формира работна група задолжена за изработка на анализата за состојбата со соодветната и правичната застапеност на припадниците на заедниците во органите на државната управа и јавните установи. Ќе се достават официјални дописи до секоја институција со кои ќе се бараат податоци за состојбите со вработувањето на заедниците. Работната група ќе ги обработи истите и ќе ги презентира на web страната на АОПЗ и пред Владата на РМ.

За спроведување на горенаведените проектни активности одговорно лице од страна на Агенцијата е Сеад Садикоски

2. ОБРАЗОВАНИЕ

Цел на програма: Унапредено образование на јазиците на заедниците		
Резултат 2.1: Анализирана состојба со образованието на припадниците на заедниците (број на ученици кои учат на мајчин јазик, број на ученици кои го изучуваат изборниот предмет јазик и култура на заедниците и број на учебници)	Индикатор: Изготвен еден извештај за состојбата во образованието	Извори на верификација: web страна на АОПЗ Информација за седница на Влада на РМ

Активност 2.1.1. Анализа на состојбите во образованието на припадниците на заедниците
АОПЗ во текот на 2012 ќе преземе спроведување на анализа за вкупниот број на запишани и завршени ученици во основно и средно образование, број на ученици кои учат на мајчин јазик, број на ученици кои го изучуваат изборниот предмет јазик и култура на заедниците и број на учебници). Согласно член 3 од Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во РМ (Сл. Весник бр.92/2008, од 22 јули 2008) правата се однесуваат и во областа на образованието (основно, средно и високо).

Во Септември 2012 година во рамките на АОПЗ ќе се формира работна група која ќе ги прибира податоците и истите ќе ги анализира.

Целта е следење на состојбите во воспитно образовниот систем и активно учество на АОПЗ со свои предлози и сугестии при креирањето на воспитно образовната работа на МОН, БРО, и поддршка на Владата во спроведувањето реформи и остварувањето на правото на образование на соодветниот мајчин јазик.

Анализата ја спроведуваа АОПЗ во соработка со МОН, Управа за развој и унапредување на образованието на јазиците на припадниците на заедниците и БРО. Анализата ќе се изготви до крајот на Декември 2012 година и за истата ќе биде информирана Владата на РМ и ќе биде објавена на web страната.

Цел на програма: Унапредено образование на јазиците на заедниците		
Резултат 2.2: Подобрени можности за образование на мајчин јазик	Зголемен број на ученици Изменети наставни планови и програми	Извор на верификација: Годишни извештаи на МОН и АОПЗ

Активност 2.2.1 Работни средби на АОПЗ со БРО околу подготовката на наставните планови и програми за образование на заедниците

Мултикултурноста на македонското општество бара воспитно образовниот систем да го промовира развивањето на вредностите кај учениците за заедничко живеење. Воспитно образовниот систем треба да развива толеранција, почитување на разликите меѓу луѓето и на нивните права и одговорности.

Работните средби ќе се организираат 3 пати годишно со цел учество на АОПЗ во изготвувањето на наставните планови и програми со свои предлози, размислувања и сугестии за некои наставни програми да се рedefинираат, преработат или поконкретно да се преземат одредени чекори. Со развивањето на нов наставен план и програм може да се подобрува содржината и организацијата за целокупното задолжително образование во согласност со современите тенденции во образованието во развиените држави.

За спроведување на горенаведените проекти одговорно лице од страна на Агенцијата е Ирена Оровчанец

3. КУЛТУРА

Цел на програма: Придонес на АОПЗ во промоцијата на културното наследство на заедниците		
Резултат 3.1: Анализирана состојба со културното наследство на припадниците на заедниците	Индикатори: Анализа за состојбата културното наследство; 3 средби годишно со УАУКПЗ Средби со КУД и КЦ	Извори на верификација: Извештај; Записници од средби

Активност 3.1.1. Изработка на анализа за постоечката состојба со културното наследство на припадниците на заедниците

АОПЗ во текот на 2012 година ќе изготви анализа за состојбата на културното наследство на припадниците на заедниците во РМ.

Анализата ќе започне со изготвување во Јануари 2012 година, а се прави со цел следење на состојбите и афирмирање на културното наследство на припадниците на заедниците.

Анализата ја спроведуваа АОПЗ (одделението за управување со проекти и меѓународна соработка) во соработка со УАУКПЗ, а во консултации со СЕ и УНЕСКО.

Анализата ќе се користи за изработка на нови програми кои ќе допринесат кон унапредување на културата и заштита на културното наследство на заедниците во РМ.

Анализата ќе биде завршена во Декември 2012 година и за истата ќе биде информирана Владата на РМ. Истата ќе биде објавена во форма на брошура и дистрибуирана до сите релевантни чинители.

Активност 3.1.2: Тримесечни средби со Управата за афирмирање и унапредување на културата на припадниците на заедниците

Средбите помеѓу АОПЗ и УАУКПЗ ќе се реализираат со цел координација на активностите на двете институции, размена на податоци и искуства, како и развој на заеднички програми од областа на културата. Ќе се организираат најмалку 4 средби годишно.

Активност 3.1.3: Организирање на средби со Културно уметнички друштва и Културни центри на локално ниво

Целта на средбите помеѓу АОПЗ и Културно уметничките друштва на заедниците е запознавање со активностите и разменување на нови идеи за подобрување на условите за работа на овие друштва како и заедничко организирање на настани. АОПЗ ќе организира најмалку по 1 средба годишно со КУД и КЦ во текот на годината во договор со нив.

Цел на програма: Придонес на АОПЗ во промоцијата на културното наследство на заедниците		
Резултат 3.2: Реализирана културна манифестација на заедниците	Индикатор: Една културна манифестација	Извори на верификација: Web страна АОПЗ Електронски и печатени медиуми

Активност 3.2.1 Реализација на манифестација за промовирање на културните различности на заедниците.

Во соработка со УАУКПЗ и КУД ќе се реализираат културна манифестација со цел промоција и зачувување на културното наследство на заедниците, а со тенденција продолжување на истата во континуитет. Манифестацијата ќе се организира во период Октомври – Декември 2012 година.

Цел на програма: Придонес на АОПЗ во промоцијата на културното наследство на заедниците		
Резултат 3.3: Подобрена заштита на јазиците на заедниците и на јазиците во изумирање	Индикатори: Изработена програма Издадена брошура Снимени 5 репортажи	Извори на верификација: Записници и извештаи од средби со UNESCO Извештај на експерт Издавачка куќа МРТВ2

Активност 3.3.1: Изработка и реализација на програма за Заштита на јазиците на заедниците и на јазиците во изумирање.

Целта на програмата на АОПЗ е заштита на јазиците на заедниците и јазиците на кои им се заканува опасност од изумирање (гагаускиот и меглено-романскиот јазик). Програмата ќе се реализира во текот на целата 2012 година, а за потребите на истата ќе се ангажира надворешен експерт. При реализација на програмата ќе се побара поддршка од страна на UNESCO. По реализација на програмата во Декември 2012 година ќе се

издаде брошура за јазиците на заедниците и јазиците на кои им се заканува опасност од изумирање и истата ќе се објави на web старната на АОПЗ.

Активност 3.3.2: Снимање на репортажи за јазиците

АОПЗ ќе поддржи проекти кои имаат за цел снимање на репортажи, со цел збогатување на програмски содржини на јазици на заедници и промоција на иситите. Репортажите ќе се изработат и емитуваат во соработка со МРТВ, втор програмски сервис, со што ќе се овозможи зачувување на културното и јазичното наследство и запознавање на јавоста со истото.

За спроведување на горенаведените проекти одговорно лице од страна на Агенцијата е Лејла Кардовиќ

4.ИНФОРМИРАЊЕ И МЕДИУМИ

Цел на програма: Подобро информирање во медиумите на јазиците на заедниците		
Резултат 4.1: Анализирани состојби со информирањето на јазиците на припадниците на заедниците	Индикатор: Изготвена анализа	Извори на верификација: Извештај Web страна

Активност 4.1.1. Изработка на анализа за постоечката состојба со информирањето на јазиците на припадниците на заедниците

Во рамките на АОПЗ ќе се формира работна група задолжена за следење на состојбите со информирање на јазиците на заедниците. Покрај програмата на јазиците на заедниците на МРТВ (Втор програмски сервис) ќе се следи и состојбата на локално ниво (локални медиуми). Анализата ќе се изготвува до крајот на Август 2012 година и за истата ќе се информира Владата на РМ и сите останати надлежните институции. Преку оваа анализа ќе се настојува збогатување на програмските содржини на јазиците на заедниците.

Цел на програма: Подобро информирање во медиумите на јазиците на заедниците		
Резултат 4.2: Зголемен квантитет и квалитет на емисии на јазиците на заедниците	Индикатор: Број на емисии	Извори на верификација: МРТВ2 Web страна

Активност 4.2.1: Финансиска поддршка за изготвување на нови (документарни) емисии на јазиците на заедниците

Преку посебниот фонд, член 17 од Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во РМ (Сл. Весник бр.92/2008, од 22 јули 2008) АОПЗ ќе подржува изготвување нови емисии за културните особености и знаменитости на заедниците. Подршката ќе се реализира во текот на целата 2012 година. Истите ќе дадат допринос во збогатување на ТВ и радио програмите и нивна презентација во јавноста. Во текот на 2012 година од страна на АОПЗ ќе се финансираа изготвување на две документарни емисии на јазиците на заедниците.

Цел на програма: Подобро информирање во медиумите на јазиците на заедниците		
Резултат 4.2: Зголемена транспарентност и информираност	Индикатори: Доделени награди Број на посети на web страна 1 одделение и вработени 1 портпарол Број на брошури флаери итн 1 web редакција Број на гостувања Број на средби и настани Број на обуки	Извори на верификација: Признанија Web страна Систематизација Решение за вработување Медиуми Извештаи Записници

Активност 4.2.1: Воведување на награди за најдобри практики во промоција на заедниците (Општина, медиум, поединец, бизнис сектор, граѓанска организација)

Во тек на 2012 година АОПЗ ќе започне со доделување на награди за Општина, медиум, поединец, бизнис сектор, граѓанска организација кои со својата работа дале придонес во промоција на етникумите. Истото ќе се спроведе во соработка со ЗЕЛС и институциите на централно ниво. За доделување на наградите ќе биде формирана комисија. Наградените ќе бидат промовирани на web страницата на АОПЗ а настанот ќе биде медиумски покриен.

Активност 4.2.2 Креирање и одржување на web site на 7 јазици (јазици на 5 заедници, македонски и англиски)

Во наредниот период web страницата на АОПЗ ќе се изработува на јазиците на заедниците и на англиски јазик со цел информациите кои се објавуваат, а се однесуваат на работата, активностите, законската рамка и системот за унапредување и заштита на правата на заедниците да биде достапен до сите граѓани. Во рамките на АОПЗ ќе се формира веб-редакција со уредник, новинар, лектор и администратор. Функционирањето на веб-редакцијата ќе овозможи тековно, продуктивно и ефикасно одржување на содржините на веб-страницата на Агенцијата. Ќе се објавуваат јасно

разбирливи и атрактивни содржини (текстови, видео-материјали, туторијали, „успешни приказни и практики“, итн.), информации за одржани обуки и тие што следуваат, поважни датуми во историјата на Агенцијата, посебна рубрика за најчесто поставувани прашања со што би се обезбедиле одговори за најчестите прашања што ги поставуваат граѓаните за работењето на Агенцијата, за нејзината улога во државата, за законските и уставните рамки на работењето, итн.

Активност 4.2.3: Спроведување на комуникациската стратегија на Агенцијата

Во насока на зголемување на транспарентноста во работата и подобрена информираност на целните групи, АОПЗ ќе превземе сет на активности за реализација на комуникациската стратегија

Целна група на АОПЗ при реализација на овие активности се: припадниците на заедниците под 20 % од населението на РМ, УУРОПЗ, УАУКПЗ, МТСП, Министер без ресор задолжен за спроведување на Декадата на Ромите, МЛС, СЕП, ССОРД, Комисија за заштита од дискриминација, МНР, Собрание на РМ, КОМЗ, Меѓународни институции и организации, Граѓански сектор, Медиуми, Бизнис сектор, Народен правобранител, ЗЕЛС.

Комуникациската стратегија ги опфаќа следните активности:

- **Формирање на Одделение за комуникации и односи со јавноста преку** ангажирање на професионален кадар во сферата на комуникација со јавноста и медиумите, односно вработени кои би биле одговорни за прибирање и анализа на податоци, подготовка на информации за различни потреби (веб-страница, комуникација со медиумите и јавноста), реализација на кампањи, итн.
- **Именување портпарол на Агенцијата.** Портпаролот по потреба би свикувал прес-конференции или брифинзи за новинарите, на кои ќе обезбедуваат основните информации за тековните работи, идните активности, меѓународните активности на Агенцијата, реализираните активности за едукација, итн.
- **Редовна комуникација со граѓаните.** Преку нивното запознавање со улогата на Агенцијата, ќе се обезбеди и поголема поддршка за работата. На веб-страницата, би се обезбедувала точни, важни и навремени информации и податоци за малцинските заедници и останатите чинители, но и во други промотивни материјали од различен вид кои би содржеле информации за правата на заедниците под 20 проценти.
- **Подготовка на печатени материјали** за запознавање на различни целни групи за надлежностите на Агенцијата (на пр., брошури, флаери, годишни извештаи, тефтери, тетратки, сувенири, итн).
- **Ажурирање на веб-страницата и определување на веб-редакција** (со уредник, новинар, лектор и администратор). Функционирањето на веб-редакцијата ќе овозможи тековно, продуктивно и ефикасно одржување на содржините на веб-страницата на Агенцијата.

- *Зацврстување на соработката со медиумите* преку гостување во програмите на јазиците на заедници, како и почесто појавување на локалните медиуми.
- *Презентации и настани на локално ниво.* Ваквите настани би помогнале во подобро запознавање со работата на Агенцијата.
- *Соработка со НВО секторот во промоцијата на Агенцијата,* преку вклученост на НВО секторот во промоцијата на работата на Агенцијата, во подготовката на едукативни материјали, во започнување на одредени заеднички активности и кампањи за теми кои се однесуваат на заштитата и промоцијата на правата на заедниците, итн.

Активностите предвидени со Комуникациската стратегија ќе се реализираат тековно во целата 2012 година.

Активност 4.2.4 Одржување на тримесечни средби со Редакциите на јазиците на заедниците

Тримесечни работни средби со редакциите на МРТВ со цел во континуитет да се следи состојбата со информирање на јазиците на заедниците преку јавниот сервис, да се лоцираат проблемите и потребите на истите и нивно запознавање со активностите на АОПЗ.

Активност 4.2.5 Обезбедување на обуки и совети на здруженија на граѓани и фондации од заедниците за развој на релевантни проекти и програми од областа на унапредување и заштита на правата на заедниците

АОПЗ во соработка со Владата на РМ и меѓународни организации ќе обезбедува обуки и совети за здруженија на граѓани и фондации кои во своите статутарни одредби имаат предвидено унапредување и заштита на правата на заедниците. Преку обуките и советите ќе се овозможи развој на нови програми преку кои ќе се унапредат правата на припадниците на заедниците а програмите кои ќе произлезат од обуките ќе бидат подржани од страна на АОПЗ.

4.2.6 Обезбедување на информации за здруженија на граѓани и фондации за можните извори за финансирање (централно и локално ниво, меѓународни организации и фондации)

Се следат изворите на финансирање за програмите на здруженијата на граѓани кои се занимаваат со правата на заедниците. Базата на податоци на вакви здруженија во рамките на АОПЗ е веќе изработена и истата ќе се користи за информирање на здруженијата за можните извори на финансирање кои се надвор од фондот на АОПЗ. Покрај информирањето за изворите на финансирање ќе се даваат и совети за програмите со кои здруженијата би аплицирале за средствата финасирани од институциите на централно и локално ниво, меѓународни организации и фондации.

4.2.7 Обезбедување на обуки за здруженија на граѓани и фондации од областа на унапредување и заштита на правата на заедниците и проектен циклус

АОПЗ во текот на целата 2012 година на зруженијата на граѓани и фондации ќе им обезбедува обуки од областа на човекови и малцински права, запознавање со домашните и меѓународните механизми. Исто така ќе се обезбедат и обуки од областа на проектен циклус преку кои здруженијата ќе се стекнат со основни знаења кои ќе им помогнат при развивање на нови програми од областа на правата на заедниците и аплицирање со истите кај можните донатори. Обуките ќе ги вршат вработените во АОПЗ, а ќе се ангажираат и надворешни експерти.

За спроведување на горенаведените проектни активности одговорно лице од страна на Агенцијата е Владимир Стојановиќ

5. СОРАБОТКА И КООРДИНАЦИЈА

Цел на програма: Промоција на правата на заедниците вклучувајќи ги моделите на најдобри практики во правни рамки, креирање на политики и планови на централно и локално ниво и активно учество на заедниците во процесот на донесување на одлуки.		
Резултат 5.1: Промоција на модели на добри практики на централно и локално ниво од областа на унапредување и заштита на правата на заедниците	Индикатори: Број на средби Број на студиски посети	Извори на верификација: Записници Извештаи Web страна

Активност 5.1.1: Запознавање и користење на позитивни примери од земјите во окружувањето за правата на заедниците

Во рамки на АОПЗ ќе се формира работна група која ќе ја следи законската поставеноста на институциите кои се грижат за унапредување и заштита на правата на заедниците како и нивните активности од оваа област. Работната група ќе грижи за воспоставување меѓународни контакти, учество на меѓународни средби со цел стекнување и размена на нови искуства. Активноста ќе се спроведува во текот на целата 2012 година.

Активност 5.1.2: Студиски посети за размена на добри практики

Во 2012 година предвидени се неколку студиски посети на земјите со мултиетнички состав со цел размена на искуства од областа на унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците.

Цел на програма: Промоција на правата на заедниците вклучувајќи ги моделите на најдобри практики во правни рамки, креирање на политики и планови на централно и локално ниво и активно учество на заедниците во процесот на донесување на одлуки.		
Резултат 5.2: Советување на централните,	Индикатори:	Извори на

локалните власт и поединци за остварување на правата на заедниците	Број на остварени состаноци Дадени препораки	верификација: Записници Извештаи
--	---	--

Активност 5.2.1. Давање на совети на централно и локално ниво за унапредување и заштита на правата на заедниците

АОПЗ во текот на целата 2012 година ќе дава совети потребни за Владата на РМ во однос на легислативата, меѓународните стандарди за правата на заедниците со цел исполнување на заложбите на РМ за интеграција во ЕУ. На локално ниво ќе се разменуваат информации, искуства и ќе се остварува координација со КОМЗ во врска со малцинските права, зајакнување на истите и создавање форуми и мрежа низ целата држава. Од страна на АОПЗ ќе биде изработена база на податоци за сите релевантни чинители на кои на редовна основа ќе им се испраќаат потребните податоци.

Цел на програма: Промоција на правата на заедниците вклучувајќи ги моделите на најдобри практики во правни рамки, креирање на политики и планови на централно и локално ниво и активно учество на заедниците во процесот на донесување на одлуки.

Резултат 5.3: Подобрена соработка и координација со пратеници и релевантни институции	Индикатори: Број на заеднички реализирани активности Број на остварени средби со институциите	Извори на верификација: Записници Извештаи
---	---	--

Активност 5.3.1: Редовни средби со релевантни институции во РМ

АОПЗ заедно со МОН, МК, МТСП и ССОРД, Министерите без ресор и останати надлежни институции ќе реализира работни средби со цел координација на активностите, усогласување на стратешките документи и воспоставување систем за размена на податоци помеѓу институциите и развивање на заеднички иницијативи со институциите за изнаоѓање на дополнителни финансиски средства за развој на заеднички проекти.

Цел на програма: Промоција на правата на заедниците вклучувајќи ги моделите на најдобри практики во правни рамки, креирање на политики и планови на централно и локално ниво и активно учество на заедниците во процесот на донесување на одлуки.

Резултат 5.4: Вклучување на заедниците процесите на изготвување, спроведување и оценување на правната рамка, политиките плановите и програмите	Индикатори: 4 форуми Број на заеднички донесени акти Изработени проекти и програми	Извори на верификација: Извештаи Записници Проектно досие
--	---	--

--	--	--

Активност 5.4.1 Тримесечни партиципативни форуми со сите засегнати страни на тема унапредување и заштита на правата на заедниците

АОПЗ во соработка со здруженијата на граѓани и фондации од заедниците во текот на целата 2012 година ќе реализира квартални партиципативни форуми со цел размена на податоци и искуства, согледување на нивните потреби и нивна целосна вклученост со сугестии и предлози за идните активности. На форумите од страна на АОПЗ ќе се презентираат реализираните активности, досегашните искуства во работењето како и идните планови. Потребите, барањата, препораките и предлозите кои ќе произлегуваат од форумот, АОПЗ ќе ги адресира со релевантните институции.

Активност 5.4.2: Организирање на конференција со клучните фактори вклучени во унапредување и заштита на правата на заедниците на државно и меѓународно ниво

Целта на оваа меѓународна конференција е размена на практики и искуства со други мултиетнички општества за подобрување на состојбите на полето на човекови и малцински права како и интеграција на Македонија во ЕУ. Конференцијата ќе се реализира во текот на 2012 година во соработка со сите надлежни државни институции, меѓународни организации и здруженија на граѓани.

За спроведување на горенаведените проекти одговорно лице од страна на Агенцијата е Даниел Трајковиќ

6.ОРГАНИЗАЦИСКО ЈАКНЕЊЕ

Цел на програма: Зајакнати капацитети на АОПЗ		
Резултат 6.1: Реализиран проект за јакнење на капацитетите на Агенцијата од ОБСЕ и други иницијативи за развој на персоналот	Индикатори: Обуки Обучени кадри 1 план за менторство 1 изработена програма	Извори на верификација: Годишна програма за обука Сертификати Извештаи Web страна Оглас Договори со здруженија на граѓани

Активност 6.1.1 Реализација на проектот за јакнење на капацитети на Агенцијата во соработка со ОБСЕ и други активности за развој на персоналот

Во текот на 2012 година ќе продолжи соработката со Мисијата на ОБСЕ во Скопје и реализација на заедничкиот проект за јакнење на капацитетите на АОПЗ. Ќе следат и низа на други активности, обуки студиски посети за континуирана професионална надградба на државните службеници – вработени во АОПЗ.

Активност 6.1.2 Реализација на план за обуки и менторство за постоечкиот кадар во АОПЗ за унапредување и заштита на правата на заедниците

Оделението за човечки ресурси го следи процесот на реализацијата на планот за обуки за 2012 година и развива стратегија за систем на менторство за нововработените. Системот на менторство ќе придонесе нововработените на побрз и поедноставен начин да се стекнат со основни знаења од оваа област.

Активност 6.1.3 Обезбедување на специјализирани обуки за вработените и заинтересираните страни од областа на унапредување и заштита на правата на заедниците

АОПЗ во континуитет ќе обезбедува усовршување на вработените и здруженија на граѓани за идни обучувачи во делот на човековите, малцинските права нивна заштита и промоција. Обучените кадри во иднина ќе ги обучуваат здруженијата на граѓани со цел подигање на свеста и стекнување на нови знаења од оваа област.

Активност 6.1.4 Развој на посебна програма за доделување на грантови на здруженија на граѓани и фондации

ОУПМС во рамките на АОПЗ ќе разработи посебна програма за доделување на грантови на здруженија на граѓани и фондации од посебниот фонд. Во Јануари 2012 година ќе се утврдат приоритетните области, критериуми за финансирање на програмите, и начинот на оценување на истите. Во целост ќе се следи законски предвидената процедурата а ќе бидат консултирани МФ и ССОРД.

Цел на програма: Зајакнати капацитети на АОПЗ		
Резултат 6.2: Обезбеден пристап до ЕУ фондови	Индикатор: Висина на финансиски средства обезбедени од ЕУ фондовите	Извор на верификација: ИПА фонд

Активност 6.2.1 Реализација на ИПА проект во соработка со МТСП и ССОРД, како и пристап до ЕУ и други фондови

Во втората половина на 2012 година ќе се започне со реализација на заедничкиот ИПА проект во соработка со МТСП и ССОРД. Активностите од заедничкиот проект ќе се однесуваат на зајакнување на капацитетите на АОПЗ во наредниот период. Преку серија на обуки и размена на практични искуства со институциите и земјите во окружувањето ќе се обезбеди пристап до ЕУ фондовите преку развоја на заеднички иницијативи и програми.

За спроведување на горенаведените проектни активности одговорно е Одделението за управување со проекти и меѓународна соработка

Листа на користени кратенки:

АОПЗ – Агенција за остварување на правата на заедниците
ВРМ – Влада на Република Македонија
ГСВРМ – Генерален секретаријат на Влада на РМ
ЕУ – Европска Унија
ОБСЕ – Организација за безбедност и соработка на Европа
СЕ – Совет на Европа
НП – Народен Правобранител
МОН – Министерство за образование и наука
МК – Министерство за култура
БРО – Биро за развој на образование
СЕП – Секретеријат за европски прашања
МФ – Министерство за финансии
МИОА – Министерство за информатичко општество и администрација
ССОРД – Секретаријат за спроведување на охридскиот рамковен договор
МТСП – Министерство за труд и социјална политика
УУРОПЗ – Управа за унапредување и развој на образованието на припадниците
заедниците
УАУКПЗ – Управа за афирмирање и унапредување на културата на припадниците на
заедниците
ЗГФ – здруженија на граѓани и фондации
ЗУЗП – Закон за унапредување на правата на заедниците
СУПМСКП – Сектор за управување со проекти, меѓународна соработка, координација и
подршка
ОУПМС – Одделение за управување со проекти и меѓународна соработка
ОКП - Одделение за координација и подршка
СНПМФР - Сектор за нормативно правни и материјално финансиски работи;
ОНПР - Одделение за нормативно правни работи;
ОФП - Одделение за финансиски прашања;
ОУЧР - Одделение за управување со човечки ресурси
ОВР - Одделение за внатрешна ревизија
МРТВ – Македонска радио телевизија
СРД – Совет за радиодифузија